

N.F.S. Grundtvig “Fødselsdagen (paa Gisselfeld, 11te Junii)”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.9, november 2016

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tilføjet tekstredigering i version 1.17, juni 2021

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1823 (SJ: 379)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 5

Teksten er etableret af Christian Alenkjær Frandsen

Punktkommentarer og indledning er skrevet af Christian Alenkjær Frandsen, redigeret af Klaus Nielsen og Vibeke A. Pedersen

Textredigering er skrevet af Christian Alenkjær Frandsen, redigeret af Stine Guldahl Holst og Steen Tullberg

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning ph.d. Rasmus Glenthøj

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:737 |PS:110

Fødselsdagen

(paa Gisselfeld, 11te Junii).

Glitnir heitir salr,
Han er gulli studdr,
Ok filfri Þaktr it sama;
Enn Þar *Forseti* byggir
Flestan dag,
Ok svæfir allar sakir.

Edda.

1 Glitner med de gyldne Suler,
Og det blanke Sølv-Tag;
Borg, som er, hvad Navnet skjuler,
Efter-Skin af Balders-Hag!
|PS:111Ak! hvi er din Glands forsvundet!
Har mod dig nu *Loke* fundet
Uraad, som mod Breidablik?

2 Alle Skovens gode Vætter,
Svævende om Gissel-Borg!
Hvor er han, som jævned Trætter,
Lindred Gude-Folkets Sorg?
|A:738Hvi omleire Nattens Skygger
Borgen, hvor *Forsete* bygger
I et venligt Aften-Skiær?

3 Har maaskee paa vilde Veie
Hovedør jeg Tiden Spildt?
Har mig Løgn om Glitners Leie
Falske Lygtemænd indbildt?
Hvor af Skygger jeg omsvæves
Søger jeg maaskee forgiæves
Kun hvad intet Øie saae!

4 Nei, ved Faklen, som jeg følger:
Minde-Blus paa Adel-Vei,
Lygte-Mænd paa Mark og Bølger
Mig, jeg veed, forvilde ei;
Her er Borgen, skøndt den blegner,
Her er Glitner, skøndt det tegner
Ei til Glands paa Gissel-Feld.

5 Er maaskee da, mens jeg blunded,
Et Aartusinde henglidt,
Saa jeg vel har Borgen fundet,
Men ei hvad den kaldte Sit,
|A:739|PS:112Saa ei meer deraf tilbage
Pilegrim fra gamle Dage
Vente kan at finde her?

6 Har da Timen, som nu skrider,
End maaskee det gamle Navn,
Søger dog jeg gamle Tider

Kun forgiæves i dens Favn,
Som naar titelfagre Bøger
Skiænker os af hvad vi søger
Skygger kun i tomme Ord.

- 7 Intet Under da, at lukket
Er i Laas nu Port og Dør,
Intet Under, at nu slukket
Er hvert Lys, som brændte før,
At i Lunden og i Borgen
Hverken Aften eller Morgen
Har den gamle Fødsels-Dag!
- 8 Aser vel, hvis fulde Alder
Er det store Maane-Aar,
Synke først, naar Asken falder,
Knust ved Solens Bane-Saar;
Men naar Aarene dem tynge,
Og dem Æblerne forynge,
Skifte de dog Fødsels-Dag.
- 9 Saa i hver en Adel-Stamme,
Spiret op til Folke-Gavn,
Aanden altid er den samme,
Levende i Stamme-Navn;
|PS:113Tit den dog, for Alders Tynge,
Maa i Ætten sig forynge,
Skifte Støv og Fødsels-Dag!
- 10 Skal da Hammeren jeg røre,
Banke paa den gamle Borg,
|A:740For af Portneren at høre
Skogger-Latter ved min Sorg,
Drilles djærvt, fordi jeg mindes
Levende hvad meer ei findes
Udenfor mit Hjertes Vraa!
- 11 Skal jeg stimes med den Kaade,
Pukke paa saamangt et Navn,
At jeg vorder ham en Gaade,
Som en Odins Natte-Ravn;
Saa man leder, til der findes
Navn paa mig og hvad jeg mindes
I en mølædt Saga-Bog?
- 12 Boer *Forsete* kun paa Borgen,

Tvivler han da end i Kveld,
Troer han sikkert dog i Morgen,
Naar ham lædsker *Mimers* Væld;
Thi, skøndt Guder og kan glemme,
Stærkt i dem er Mindets Stemme,
Det er deres Moders-Maal!

13 Saa i hver en ædel Stamme,
Ihvor tit den skifter Blad,
Marven altid er den samme,
Mindes altid Roden glad;
Det er nordisk Adels-Prøve,
Altid man en *Gylden-Løve*
Skue maa i *Dane-Skjold!*

14 |PS:114|Hvorfor mon da Haanden tøver,
Hvi mon den tilbage foer?
Ak, den Tanke mig bedrøver,
At en Thurs i Taarnet boer;
Thi hvor end Forsete bygger,
Kan vel der de sorte Skygger
Skjule Glitners Sølv-Tag!

15 |A:741|Trindt den samme Overflade,
Ved hvert Skridt bekiendte Spor,
Samme Bark og Samme Blade,
Urte-Bed og Blomster-Flor;
Finde kan jeg alle Dele,
Savner dog i dem det Hele,
Som ved Skyggen af en Ven!

16 Det er Fimbul-Vinters Mærke,
Det er Thurse-Vældens Spor,
Som med Koglerier stærke
Kan fortrylle Alt af Jord,
Skygger hårde saa og stive,
At de eens maa altid blive,
Og forlyste Ymers Æt.

17 Stille! Taagen sig nu letter;
Natter-Galen slaaer i Lund,
Lys og Liflighed forjætter,
Ei af Ymers Slægt er *Hun*,
Som fra Salen hist nedtræder
Favr og fiin i Sørge-Klæder,
Vist er det *Forsetes* Viv!

18 Ja, i Sandhed, det er Hende,
Tankefuld, med Graad paa Kind,
Hun er god, ja god at kiende,
|PS:115Mild og from, skjøndt syg i Sind;
Speile sig i Taarer blide
Døttrene ved hendes Side,
Der er Hjertens-Deilighed!

19 Ikke vil jeg *Disen* følge
Til den dunkle Aske-Lund,
Hvor den mørke Taare-Bølge
Ruller strid i Midnats Stund,
|A:742Vente vil jeg, til Hun vender
Hid igjen, hvor Faklen brænder,
Som er tændt ved Solens Ild!

20 See, Hun kommer, hendes Taarer
Vidne, som en Perle-Flod,
At i Hendes Hjerte-Aarer
Rinder ægte Dise-Blod,
Lyse Tanker Øiet klarer,
Hendes Blik det aabenbarer
At af Kiød er Aanden ei!

21 Saa med sine Døttre vanker
Freya, from og længselsfuld,
Mild imellem mørke Tanker,
Græder høit, men græder Guld,
Seer, fra Broen, som forbinder
Var og Vorder, Haab og Minder,
Morgen-Stjernens favre Skin!

22 Spørg ei, hvad er skedt paa Borgen!
Hvo som har *Forsete* kiær,
Følge, skue, dele Sorgen,
Han er mange Taarer værd;
Thi aftørret har Han mange,
Vakt for Hulken Fryde-Sange,
Jævnet Trætter, dæmpet Kiv!

23 **|PS:116**Død er Han dog ingenlunde,
Lever vist i mange Led,
Ei, før Asken gaaer til Grunde,
Ende sig Hans Asa-Fjed!
Hvor Han blunder, skal man skrive:

Salig, hvo som helst vil give!
Salig, hvo som stifter Fred!

24 Ja, skiøndt Sørge-Fanen svæver
Over Glitners Sølv-Tag,
|A:743Og skiøndt Harpe-Strængen bæver
Paa den dunkle Fødsels-Dag;
Dog med Svane-Røst og Vinge
Over Hallen høit sig svinge:
Længe leve Dannekjold!

25 Længe leve Han i Minder
Om de agte Adelsmænd,
I hvem Asa-Blodet rinder!
Gid Han fødes tit igjen!
Og hver Gang man Ham opkalder,
Krones Han, i Kraftens Alder,
Med en klar Sølvbryllups-Krands!

26 Dog, forgjæves overspænder
Jeg den gamle Mythe-Stræng;
Alt den brast i mine Hænder,
Ved den sorte Bue-Seng,
Og gjør jeg end Vold paa Sorgen,
Hulkes der dog trindt i Borgen:
Død er vores Dannekjold!

27 **|PS:117**Men, I Ædle! som ved Baaren
Staae i Hjertets Sørge-Dragt!
Ei vil jeg forhindre Taaren,
Som kun *Een* har i sin Magt.
Kun, hvad mueligt var, jeg vilde
Eders Sorg et Gran formilde
Ved det gamle Harpe-Slag.

28 Og jeg vilde, hvad jeg skulde,
Sanddru kvæde Ham til Lov,
Som ei Mage over Mulde
Har for mig i Dane-Skov;
Hvem, næst Drotten over Lunden,
Skyldig mest jeg er i Grunden,
Skyldig meer end Sølv og Guld!

|A:744Og maaskee, naar Jorden skjuler
Øinene, som græde nu,
Sangen om de gyldne Suler
Kommers kan paa Mark ihu;
Da en Taare vist skal rinde
End paa Ædles Kind til Minde
Om *Forsete Danneeskjold!*

N. F. S. Grundtvig.